

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษาไว้ดังนี้

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปรากฏผลในตาราง 4-9

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปรากฏผลในหน้าที่ 67-70

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตาราง 4 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อ	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=74)					
1.	วางแผนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	69	93.24	5	6.76
2.	ให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	61	82.43	13	17.57
3.	สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน	74	100.00	-	-
4.	สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	74	100.00	-	-
5.	สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพครอบครัวของนักเรียน	74	100.00	-	-
6.	เยี่ยมบ้านนักเรียน	74	100.00	-	-
7.	บันทึกชีวประวัตินักเรียน	66	89.19	8	10.81
8.	ศึกษานักเรียนเป็นรายกรณี	64	86.49	10	13.51
9.	ใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ)	44	59.46	30	40.54
10.	ใช้แบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)	33	44.59	41	55.41
11.	บันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ปพ.6)	71	95.95	3	4.05
12.	บันทึกระเบียบวินัย (ปพ.8)	71	95.95	3	4.05
13.	บันทึกแบบสุภาพนักเรียน	70	94.59	4	5.41

จากตาราง 4 พบว่าครูผู้สอน ร้อยละ 100.00 ได้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ได้สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพครอบครัวของนักเรียน และได้เยี่ยมบ้านนักเรียน รองลงมา ร้อยละ 95.95 ได้บันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ปพ.6) และได้บันทึกระเบียบวินัย (ปพ.8) ส่วนร้อยละ 55.41 ไม่ได้ปฏิบัติ ในเรื่องการใช้แบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)

ตาราง 5 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียน

ข้อ	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=74)					
1.	วางแผนในการคัดกรองนักเรียน	60	81.08	14	18.92
2.	คัดกรองนักเรียนออกเป็น กลุ่มปกติ	67	90.54	7	9.46
3.	คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มเสี่ยง	67	90.54	7	9.46
4.	คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มมีปัญหา	66	89.19	8	10.81
5.	คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ	55	74.32	19	25.68
6.	จำแนกนักเรียนตามผลการเรียน	47	63.51	27	36.49
7.	จำแนกนักเรียนตามสุขภาพร่างกาย	39	52.70	35	47.30
8.	จำแนกนักเรียนตามสภาพจิตใจ	37	50.00	37	50.00
9.	จำแนกนักเรียนตามความประพฤติ	52	70.27	22	29.73
10.	จำแนกนักเรียนตามพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเสพยาเสพติด	53	71.62	21	28.38
11.	จำแนกนักเรียนตามการปรับตัวทางเพศ	25	33.78	49	66.22
12.	จำแนกนักเรียนตามสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว	36	48.65	38	51.35

จากตาราง 5 พบว่าครูผู้สอน ร้อยละ 90.54 ได้คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติและได้คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มเสี่ยง รองลงมาร้อยละ 89.19 ได้คัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มมีปัญหา ส่วนร้อยละ 66.22 ไม่ได้ปฏิบัติ ในเรื่องจำแนกนักเรียนตามการปรับตัวทางเพศ

ตาราง 6 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียน

ข้อ	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=74)					
1.	ศึกษาความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม	49	66.22	25	33.78
2.	จัดกิจกรรมโฮมรูม	62	83.78	12	16.22
3.	รายงานผลการจัดกิจกรรมโฮมรูม	35	47.30	39	52.70
4.	ประชุมผู้ปกครองนักเรียน	72	97.30	2	2.70
5.	รายงานผลการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน	59	79.73	15	20.27
6.	จัดกิจกรรมชุมนุม	66	89.19	8	10.81
7.	จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพอิสระ	40	54.05	34	45.95
8.	จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถพิเศษให้แก่ นักเรียน	54	72.97	20	27.03
9.	จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	74	100.00	-	-

จากตาราง 6 พบว่าครูผู้สอน ร้อยละ 100.00 ได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รองลงมา ร้อยละ 97.30 ได้ประชุมผู้ปกครองนักเรียน ส่วนร้อยละ 52.70 ไม่ได้ปฏิบัติ ในเรื่องรายงานผลการจัดกิจกรรมโฮมรูม

ตาราง 7 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ข้อ	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=74)					
1.	จัดทำมาตรการในการช่วยเหลือนักเรียน	61	82.43	13	17.57
2.	ให้ความร่วมมือในการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน	70	94.59	4	5.41
3.	ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียน	74	100.00	-	-
4.	ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียน	74	100.00	-	-
5.	ให้คำปรึกษาเบื้องต้น	73	98.65	1	1.35
6.	จัดกิจกรรมอบรมประจำสัปดาห์	47	63.51	27	36.49
7.	จัดกิจกรรมในห้องเรียน	72	97.30	2	2.70
8.	จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	59	79.73	15	20.27
9.	จัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	45	60.81	29	39.19
10.	จัดกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพ	70	94.59	4	5.41
11.	จัดการประกวดแข่งขันหรือการแสดงออกเพื่อให้นักเรียนได้แสดงผลงาน	73	98.65	1	1.35
12.	มอบหมายให้นักเรียนรับผิดชอบงานประจำวัน	74	100.00	-	-
13.	มอบหมายให้นักเรียนรับผิดชอบงานเวรเขตพื้นที่บริการ	74	100.00	-	-
14.	จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อน	64	86.49	10	13.51
15.	รักษาความลับของนักเรียน	72	97.30	2	2.70
16.	แจ้งข้อมูลของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ	73	98.65	1	1.35

จากตาราง 7 พบว่าครูผู้สอน ร้อยละ 100.00 ได้ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา นักเรียน ได้ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียน ได้มอบหมายให้นักเรียนรับผิดชอบงานประจำวันและมอบหมายให้นักเรียนรับผิดชอบงานเวรเขตพื้นที่บริการ รองลงมา ร้อยละ 98.65 ได้ให้คำปรึกษาเบื้องต้น ได้จัดการประกวดแข่งขัน หรือการแสดงออกเพื่อให้นักเรียนได้แสดงผลงานและได้แจ้งข้อมูลของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ส่วนร้อยละ 39.19 ไม่ได้ปฏิบัติในเรื่องจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

ตาราง 8 การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อ

ข้อ	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=74)					
1.	วางแผนในการส่งต่อนักเรียน	54	72.97	20	27.03
2.	ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นที่ต้องส่งนักเรียนไปรับการช่วยเหลือ	56	75.68	18	24.32
3.	จัดทำระบบส่งต่อนักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	60	81.08	14	18.92
4.	ประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนให้ทราบล่วงหน้า	61	82.43	13	17.57
5.	ให้ครูแนะแนวได้ช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน	64	86.49	10	13.51
6.	ให้ครูพยาบาลได้ช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน	63	85.14	11	14.86
7.	ให้ครูฝ่ายปกครองได้ช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน	64	86.49	10	13.51
8.	บันทึกการส่งต่อนักเรียน	51	68.92	23	31.08
9.	เชิญผู้ปกครองมารับทราบถึงความจำเป็นในการส่งต่อนักเรียน	56	75.68	18	24.32

จากตาราง 8 พบว่าครูผู้สอน ร้อยละ 86.49 ให้ครูแนะแนวได้ช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน ให้ครูฝ่ายปกครองได้ช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน รองลงมา ร้อยละ 85.14 ให้ครูพยาบาลได้ช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน ส่วนร้อยละ 31.08 ไม่ได้ปฏิบัติ ในเรื่องบันทึกการส่งต่อนักเรียน

ตาราง 9 การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและปรับปรุง ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อ	รายการ	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
(N=74)					
1.	ติดตามการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	69	93.24	5	6.76
2.	ตรวจสอบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	59	79.73	15	20.27
3.	ประเมินการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	63	85.14	11	14.86
4.	ปรับปรุงการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	65	87.84	9	12.16

จากตาราง 9 พบว่าครูผู้สอนร้อยละ 93.24 ได้ติดตามการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รองลงมา ร้อยละ 87.84 ได้ปรับปรุงการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่วนร้อยละ 20.27 ไม่ได้ปฏิบัติตรวจสอบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ได้เสนอปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 74 คน มีผู้ตอบ 39 คน ร้อยละ 52.70 โดยผู้ศึกษาได้สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามตามประเด็น ต่างๆ เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อยในแต่ละด้าน ดังนี้

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ปัญหา

1. นักเรียนมีจำนวนมากทำให้การดูแลไม่ทั่วถึง (8)
2. นักเรียนไม่ให้ข้อมูลที่แท้จริง (8)
3. ผู้ปกครองสื่อสารภาษาไทยไม่ได้ (7)
4. นักเรียนสื่อสารภาษาไทยไม่ได้ (6)
5. การจัดเก็บข้อมูลไม่ละเอียด ไม่เป็นระบบ (5)
6. นักเรียนไม่มาโรงเรียน (2)
7. ไม่มีการวางแผนการดำเนินงาน (1)
8. เครื่องมือมีมากเกินไป (1)
9. ขาดงบประมาณ (1)

ข้อเสนอแนะ

1. โรงเรียนควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน โดยมีกิจกรรมที่หลากหลาย (6)
2. ควรจัดเก็บข้อมูลให้ละเอียดเป็นระบบ (5)
3. ครูควรสร้างความเป็นกันเองให้นักเรียนไว้ใจเพื่อจะได้ข้อมูลที่แท้จริง (5)
4. ครูควรสอบถามผู้ปกครองเก็บข้อมูลให้ละเอียดที่สุด (4)
5. ควรแบ่งสัดส่วนนักเรียนต่อครูให้เหมาะสม (3)
6. ควรจัดประชุมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (2)
7. ควรจัดสรรงบประมาณ (1)

การคัดกรองนักเรียน

ปัญหา

1. ครูไม่รู้ข้อมูลนักเรียนทำให้การคัดกรองผิดพลาด (7)
2. ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการคัดกรองนักเรียน (7)
3. เครื่องมือและเกณฑ์การคัดกรองไม่ได้ปรับให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน (6)
4. เอกสารมีเยอะเกินไป (2)
5. ครูมีเวลาน้อยในการคัดกรองนักเรียน (2)
6. ไม่มีเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจึงคัดกรองนักเรียนไม่ได้ (2)
7. ไม่ได้แบ่งนักเรียนเป็นเด็กเก่ง เด็กอ่อน (1)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการปรับเครื่องมือให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน (8)
2. ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนให้กับครู (6)
3. ควรดำเนินงานอย่างจริงจัง เป็นระบบ (6)
4. ควรมีการจัดห้องเรียน โดยแบ่งตามความสามารถของนักเรียน (1)
5. ควรมีการคัดกรองนักเรียนก่อนเข้าเรียน (1)

การส่งเสริมนักเรียน

ปัญหา

1. นักเรียนไม่กล้าแสดงออก (7)
2. ครูจัดกิจกรรมไม่ทั่วถึงไม่หลากหลาย (5)
3. ผู้ปกครอง ไม่ให้ความร่วมมือ (4)
4. ขาดงบประมาณในการดำเนินการ (4)
5. นักเรียนไม่มีทุนการศึกษา (3)
6. นักเรียนไม่มีความสนใจในการเรียน (3)
7. นักเรียนขาดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมภายนอกโรงเรียน (2)
8. ไม่มีบุคลากรในการส่งเสริมนักเรียนโดยเฉพาะ (1)
9. ไม่มีการส่งเสริมที่เป็นรูปธรรม (1)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมนักเรียนทุกด้าน (13)
2. ครูควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน (3)
3. ควรหาทุนการศึกษาให้แก่นักเรียน (3)
4. ควรชี้แจงให้ผู้ปกครองได้เข้าใจในการส่งเสริมนักเรียน (3)
5. ควรสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่นการทัศนศึกษา (2)
6. ควรจัดสรรงบประมาณให้พอเพียง (2)
7. ควรแต่งตั้งบุคลากรที่จัดการส่งเสริมนักเรียน โดยเฉพาะ เช่นครูแนะแนว (1)

การป้องกันและแก้ไขปัญหา

ปัญหา

1. นักเรียนมีปัญหาด้านยาเสพติด ชู้สาว และทะเลาะวิวาท (8)
2. ขาดความชัดเจนในแนวปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหา (6)
3. ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง (6)
4. ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน (5)
5. นักเรียนขาดเรียนบ่อยหนีเรียน (3)
6. ครูมีภาระงานที่มาก (1)
7. นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหา (1)
8. ต้องใช้เวลามากในการดำเนินการ (1)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการร่วมมือกันจากทุกฝ่ายในการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน (9)
2. ควรมีมาตรการที่ชัดเจนในการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน (6)
3. ควรให้ความรู้แก่นักเรียนที่เสี่ยง (5)
4. ควรสร้างความเป็นกันเองกับนักเรียน (2)
5. ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายในการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน (2)
6. ควรลดภาระงานพิเศษของครูที่ปรึกษาลงเพื่อจะได้ดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง (1)

การส่งต่อ

ปัญหา

1. ไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง (7)
2. ขาดการประสานงานที่ดี (6)
3. นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการส่งต่อ (1)
4. ขาดงบประมาณในการส่งต่อ (1)

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวางแผนทางหรือขั้นตอนการปฏิบัติในการส่งต่อให้ชัดเจน (6)
2. ควรมีบุคลากรที่รับผิดชอบในการส่งต่อโดยตรง (5)
3. ควรมีการร่วมมือจากทุกฝ่าย (4)
5. ควรจัดสรรงบประมาณให้พอเพียง (1)